

STEK Baskuul

5 jaar open onthaal om mensen te informeren
over en te begeleiden naar het OCMW

Context

SAAMO Brussel

Maatschappelijk opbouwwerk dat opkomt voor een samenleving waarin iedereen **toegang** heeft **tot sociale basisrechten**, door de mensen die hiervan uitgesloten worden te **organiseren**.

We zetten de ervaringen van deze mensen voorop, en creëren **samen met hen** alternatieven en duurzame oplossingen om het **recht op wonen** en **sociale bescherming** af te dwingen

> Baskuul

Politisierend aan de slag rond stijgende voorwaardelijkheid van rechten

> project STEK Baskuul

Wekelijks onthaalmoment waar Brusselse leefloongerechtigden terecht konden met al hun vragen over hun **rechten bij het OCMW**.

We zochten samen uit **wat** hun rechten waren en ondersteunden mensen bij het **realiseren** van hun rechten.

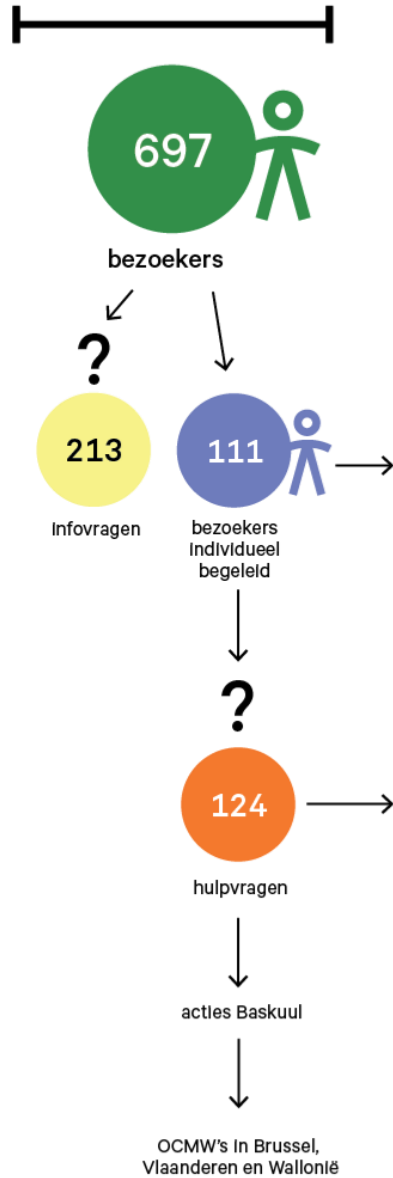
Model STEK: de functies

STEK: 4 randvoorwaarden

5 jaar 'open onthaal'

profiel

- 59 vrouwen
- 52 mannen

familiale situatie

- 8 koppel met minderjarige kinderen
- 4 koppel zonder kinderen
- 30 eenoudergezin
- 59 alleenstaande
- 10 samenwonend met vriend(en) en/of familie

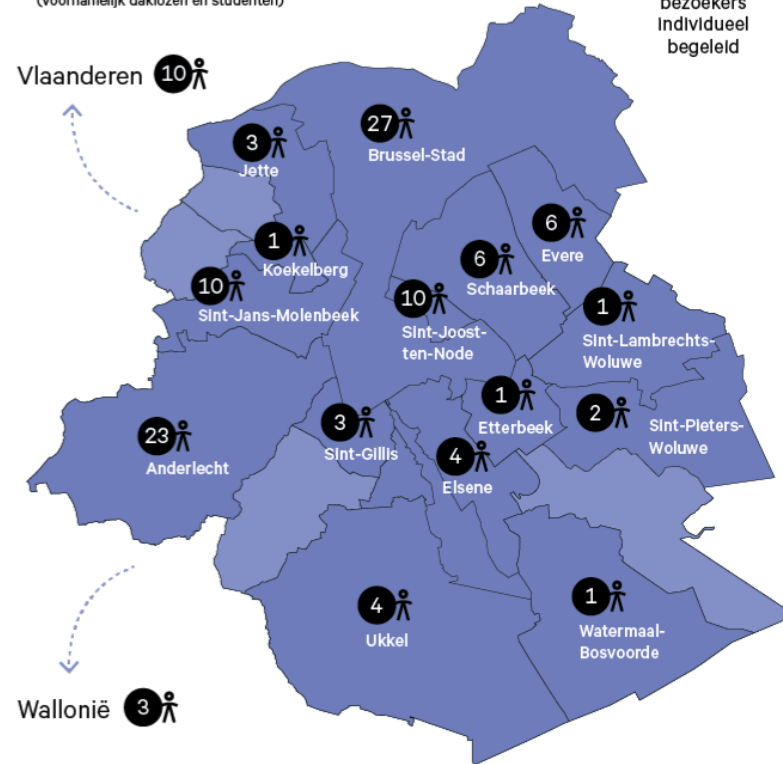
resultaat van de acties

Sommige personen hadden meerdere dossiers lopen

- 98 dossier succesvol afgerond
- 10 dossier minder succesvol afgerond
- 16 geen informatie

geografisch per OCMW

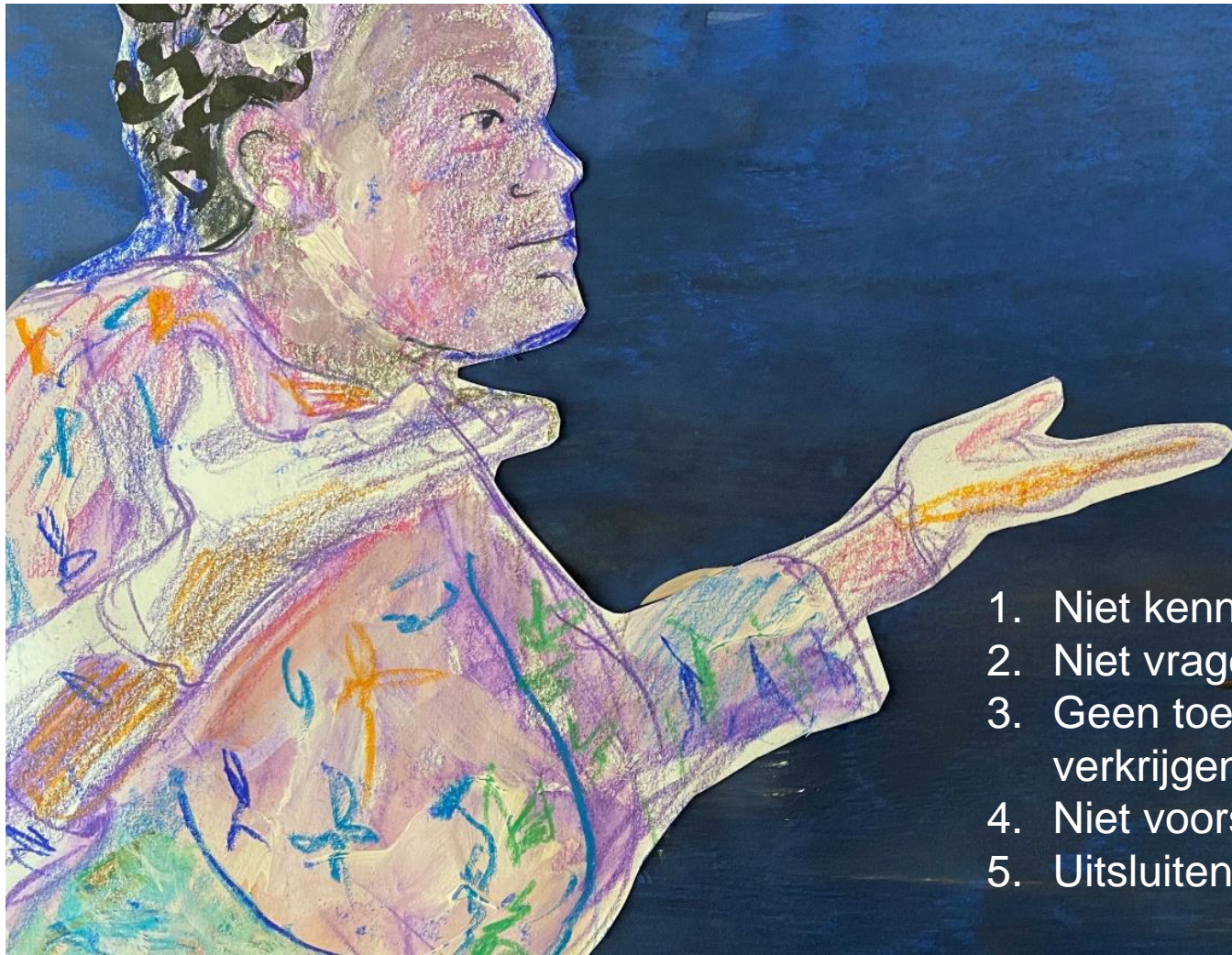
- 4 personen hadden contact met meerdere OCMW's (wegens verhuis)
- 13 personen verbleven in Brussel maar vielen administratief onder een OCMW in Vlaanderen of Wallonië (voornamelijk daklozen en studenten)

111 bezoekers individueel begeleid

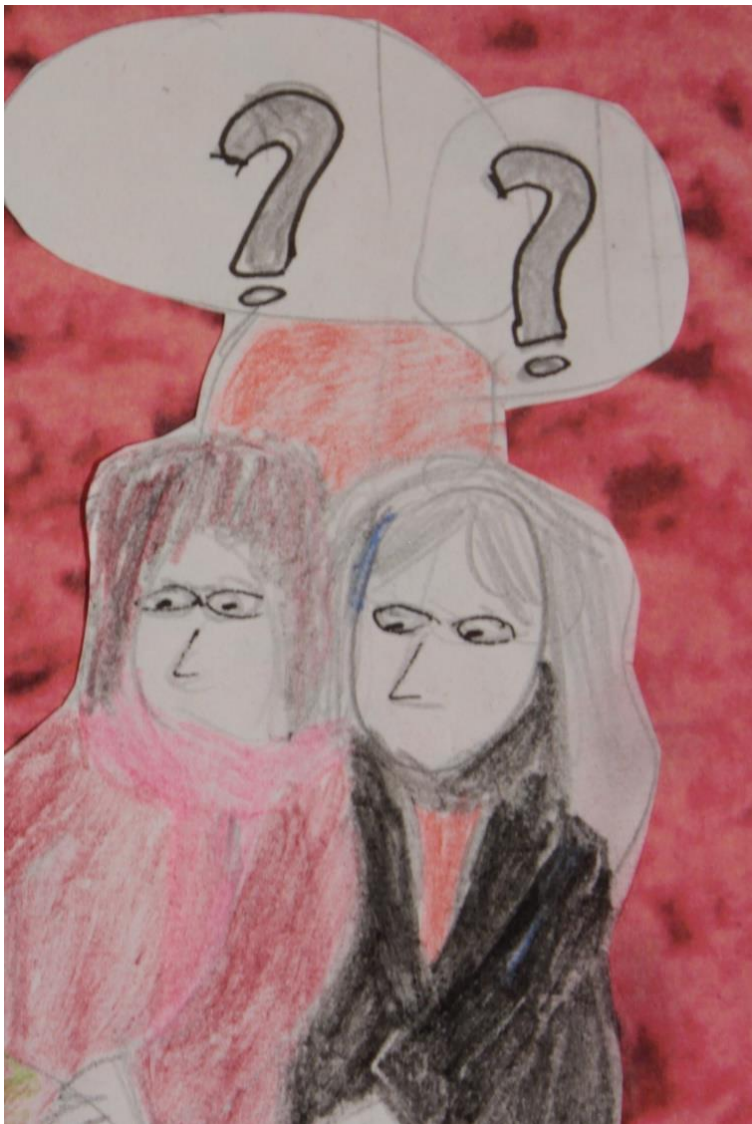
- 53 succesvol afgerond via contacten met maatschappelijk werker
- 31 succesvol afgerond via Juridische hulpverlening
- 8 succesvol afgerond via rechtbank (pro-deo advocaat)
- 6 succesvol afgerond via comité
- 5 minder succesvol afgerond traject stopgezet door de rechtshabende
- 3 minder succesvol afgerond via comité
- 2 minder succesvol afgerond via rechtbank

Onderbescherming

1. Niet kennen van je rechten
2. Niet vragen van je rechten
3. Geen toegang of het niet verkrijgen van je rechten
4. Niet voorstellen van rechten
5. Uitsluiten van rechten

Onderbescherming

1. Niet kennen van rechten

- Invo vragen tijdens het onthaalmoment
- Taalbarrière

Niet weten of iets bestaat, denken dat je er zelf geen recht op hebt,...

213

2. Niet vragen van rechten

- Te veel gedoe voor kleine financiële toeslag
- Schrik om een aanvraag te doen
- Opgeven na een weigering

7

3. Geen toegang of het niet verkrijgen van je rechten

De aanvraag vraagt te veel tijd, te veel documenten die bezorgd moeten worden, omstandigheden die er voor zorgen dat je niet krijgt waar je recht op hebt (privé of bij het ocmw)

- Bepaalde documenten zijn niet goed ingevuld of MW zegt dat ze niet afgegeven zijn
- Leefloon wordt stopgezet door MW
- (deel van) de hulpvraag wordt niet behandeld
- 30 dagen worden niet gerespecteerd
- Verandering van MW
- Ontvangstbewijs (6x) of (negatieve) beslissing wordt niet bezorgd
- Foute berekening van het leefloon (art 35, inkomsten, tarief samenwonende ipv alleenstande,...)

Onderbescherming

24

4. Niet voorstellen van de rechten

- MW is niet op de hoogte van bepaalde rechten of procedures (installatiepremie, sociaal tarief,...)
- MW is niet pro-actief
- Waardeoordeel bij MW, vindt dat je het (nog) niet verdient, je moet meer moeite doen
- Het laten ondertekenen van documenten zonder uitleg (GPMI, sociaal onderzoek,...)
- Verandering van statuut

Interne instructies om bepaalde rechten niet actief voor te stellen

Onderbescherming

38

5. Uitsluiten van je rechten

- Sancties niet naleven GPMI
- Verkeerde interpretatie van de wet
 - kinderen met wettig verblijf, ouder zonder,
 - foute toepassing van het statuut samenwonende,
 - excessief opvragen van rekeninguittreksels
 - Comité beslist onterecht dat je niet (meer) aan de voorwaarden voldoet
- Slechte relatie met MW
- Weinig, geen rekening houden met de situatie van de leefloongerechtigde
- Veranderingen in de wet (stijgende voorwaardelijkheid)

Verskil tussen uitsluiting en het gevoel uitgesloten te worden

Politiek werk

- Platform GPMI
- Omzendbrief GPMI
- Studiedag 'OCMW als motor tot armoedebestrijding'
- Analyse dossier uit individuele begeleidingen
- Verkiezingen 2024
- Samenwerking lokaal OCMW

1. Gebruik het automatisch advies leefloon

- Studie Marjolijn De Wilde

2. Schaf het GPMI af

- Leefloon en begeleiding loskoppelen van elkaar

3. Stop de financiële sancties

- Bestrijdt de schaarste

4. Zet in op toekomstoriëntering

- Eerst financiële zekerheid, dan toekomstoriëntering

5. Geef mensen terug eigenaarschap over hun eigen leven

- Begeleiding gebaseerd op wederzijds vertrouwen

5 concrete voorstellen

Interessante informatie

Wat zijn je rechten bij het OCMW:

[Infobrochure OCMW - SAAMO](#)

Brochure Baskuul:

[Publicatie onderbescherming OCMW - SAAMO](#)

Verslag studiedag GPMI:

[Het OCMW als motor van armoedebestrijding | Platform GPMI \(saamo.be\)](#)

Omzendbrief GPMI:

[Omzendbrief - GPMI 2024 NL 13 mars.pdf \(mi-is.be\)](#)

Stek:

[SAM133 deSTEK digipub feb2023 DEF.pdf \(samvzw.be\)](#)

The logo for SAAMO, consisting of the word "SAAMO" in a bold, black, sans-serif font. To the right of the text is a large, stylized graphic element that appears to be a thick black line forming a partial circle or a large letter 'C'.

Sara Vanhoyland

Opbouwwerker

E sara.vanhoyland@saamo.be

M +32 (0) 476 45 61 08

SAAMO Brussel

BASkuul

saamo.be/brussel

SAAMO

www.saamo.be